

Lekcja 12

22 marca

MIŁOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ, DWA NAJWIĘKSZE PRZYKAZANIA

Część I: Przegląd

Tekst przewodni: 1 J 4,20.

Zakres studium: Mt 19,16-22; 22,35-40; 25,40.45; Łk 10,30-37; 1 J 4,20.

Wprowadzenie: Jeśli miłujemy Boga, będziemy miłować się wzajemnie i troszczyć się o bliźnich.

Tematy lekcji

Ta lekcja podkreśla dwa zasadnicze tematy.

1. Nerozerwalne połączenie miłowania Boga i miłowania bliźnich (sprawiedliwości). W *Piśmie Świętym* miłowanie bliźnich obejmuje konkretne czyny wynikające z miłości, w tym dzielenie się dobrami materialnymi z braćmi i siostrami w potrzebie. Miłowanie bliźniego oznacza troskę o jego dobro. Ofiarna miłość Chrystusa do nas jest podstawą naszego poznania i praktykowania miłości, zaś brak miłowania bliźnich oznacza brak poznania Boga objawionego w Jezusie Chrystusie.

2. Zawiedziona miłość - kiedy miłość i sprawiedliwość nie idą ze sobą w parze. Jeśli miłujemy Boga, będziemy miłować bliźnich i troszczyć się o sprawiedliwość dla dobra ludzi. Rozdzźwięk między miłowaniem Boga a czynieniem sprawiedliwości wobec bliźnich świadczy o braku zaangażowania w przestrzeganiu przykazań Bożych. Tak było w przypadku bogatego młodzieńca, który rzekomo zachowywał przykazania, ale nie potrafił okazać miłości wobec ubogich bliźnich. Inny ewangeliczny przykład to kapłan i Lewita w przypowieści o dobrym Samarytaninie. Ludzie ci rzekomo przestrzegali zasad rytualnej czystości, ale zaniedbali to, co najważniejsze - miłosierdzie i miłość.

Zastosowanie: Jak w swoim życiu stosujesz zasadę, iż miłowanie Boga obejmuje troskę o potrzeby bliźnich?

Część II: Komentarz

1. Nerozerwalne połączenie miłowania Boga i miłowania bliźnich (sprawiedliwości).

Powiązanie między miłowaniem Boga a miłowaniem bliźnich w 1 J 4,20 stanowi istotne rozwinięcie pasterskiego ostrzeżenia Jana przed brakiem miłowania braci i siostr zawartego w poprzednich fragmentach listu. Karen H. Jobes wskazuje, że w 1 J 4,20 „Jan zakreśla pełny krąg w swojej dyskusji o miłości, w tym zwłaszcza miłowaniu współwierzących” (*1, 2, & 3 John: Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament*, Grand Rapids 2014, s. 206). Co najmniej trzy fragmenty w 1 J dotyczą tej dyskusji.

W 1 J 2,9-11 Jan kojarzy postawy miłowania oraz niemiłowania/nienawidzenia współwierzących z przeciwnymi obrazami światła i ciemności. Powiada: „Kto mówi, że jest w światłości, a brata swojego nienawidzi, w ciemności jest nadal. Kto miłuje brata swego, w światłości mieszka i nie ma w nim zgorszenia. Kto zaś nienawidzi brata swego, jest w ciemności i w ciemności chodzi, i nie wie, dokąd idzie, gdyż ciemność zaślepiła jego oczy” (1 J 2,9-11).

Podobnie w 1 J 3,10-11 jest mowa o różnicy między dziećmi Bożymi i dziećmi diabelskimi. „Po tym poznaje się dzieci Boże i dzieci diabelskie. Kto nie postępuje sprawiedliwie, nie jest z Boga, jak też ten, kto nie miłuje brata swego. Albowiem to jest zwiastowanie, które słyszeliście od początku, że mamy się nawzajem miłować” (1 J 3,10.11).

Następnie w 1 J 3,14-17 znajdujemy więcej szczegółów ostrzeżenia Jana w tej kwestii, tym razem zilustrowanej kontrastem między życiem a śmiercią. „My wiemy, że przeszliśmy ze śmierci do żywota, bo miłujemy braci; kto nie miłuje, pozostaje w śmierci. Każdy, kto nienawidzi brata swego, jest zabójcą, a wiecie, że żaden zabójca nie ma w sobie żywota wiecznego. Po tym poznaliśmy miłość, że On za nas oddał życie swoje; i my winniśmy życie oddawać za braci. Jeśli zaś ktoś posiada dobra tego świata, a widzi brata w potrzebie i zamyka przed nim serce swoje, jakże w nim może mieszkać miłość Boża?” (1 J 3,14-17).

Dwa ważne szczegóły są dostrzegalne w tym fragmencie. Po pierwsze, miłowanie współwierzących jest wyrażone w kategoriach dzielenia się dobrami materialnymi z bratem czy siostrą w potrzebie. Takie konkretne działania miłości są ważną formą sprawiedliwości, przy czym szersze tego rodzaju sprawiedliwości jest rozumiane jako służenie dobru bliźnich pomagające łagodzeniu cierpienia w świecie. Cierpienie jest tu przedstawione jako widoczna forma niesprawiedliwości. Po drugie, miłość przejawiająca się w sprawiedliwości polegając na zaspokajaniu potrzeb bliźnich jest chrystologicznie oparta na 1 J 3,16 („Po tym poznaliśmy miłość, że On za nas oddał życie swoje; i my winniśmy życie oddawać za braci”). To znaczy, że ofiarna miłość Chrystusa do nas jest podstawą naszego poznania i praktykowania miłości.

Tak więc kiedy czytamy 1 J 4,20 („Jeśli kto mówi: Miłuję Boga, a nienawidzi brata swego, kłamcą jest; albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi”) w świetle 1 J 2,9-11, 1 J 3,10-11, a zwłaszcza 1 J 3,14-17, możemy wyciągnąć następujące wnioski. Po pierwsze, brak miłowania współwierzających wyraża się szczególnie zaniedbywaniu materialnych potrzeb braci i sióstr, którzy nie są w stanie sami zatroszczyć się o siebie. Zgodnie z teologiczną dedukcją 1 J 4,20 takie zaniechanie jest dowodem, iż rzekomo wierzący nie miłuje Boga. Teologiczna antropologia może być podstawą takiego wniosku, jako że Bóg stworzył ludzi na swój obraz (Rdz 1,27).

Jednak podstawa dedukcji w 1 J 4,20 także wydaje się chrystologiczna. To znaczy, że jak już zauważyliśmy w 1 J 3,16, ofiarna miłość Chrystusa jest zarówno podstawą naszego poznania miłości jak i motywacją oraz wzorcem naszego miłowania bliźnich. Ta chrystologiczna podstawa jest potwierdzona w 1 J 4,9-11.

Choć „Boga nikt nigdy nie widział” (1 J 4,12), Jego miłość stała się widzialna czyli „objawiła się miłość Boga do nas”, kiedy „Syna swego jednorodzonego posłał Bóg na świat” (1 J 4,9). Stwierdzenie iż „miłujemy” Boga, „gdyż On nas przedtem umiłował” (1 J 4,19) znajduje chrystologiczne wyjaśnienie w tym sensie, że to nie my pierwsi umiłowaliśmy Boga, „lecz (...) On nas umiłował i posłał Syna swego jako ubłaganie za grzechy nasze” (1 J 4,10). A „jeżeli Bóg nas tak umiłował, i myśmy powinni nawzajem się miłować” (1 J 4,11).

Fakt, iż Chrystus jest widzialnym objawieniem miłości Boga niewidzialnego dla nas (1 J 4,12), znajduje potwierdzenie w świadectwie Jana jako naocznego świadka Jezusa: „A my widzieliśmy i świadczymy, iż Ojciec posłał Syna jako Zbawiciela świata” (1 J 4,14; zob. także J 1,14.18). Zatem, jak podsumowuje Jobes, „brak miłowania bliźnich oznacza, że człowiek nie widzi Boga objawionego w Jezusie Chrystusie i dlatego w ogóle nie jest w stanie miłować Boga” (1, 2, & 3 John: Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament, s. 207). To nierozzerwalne powiązanie miłowania Boga z miłowaniem bliźnich (w sensie szerzenia sprawiedliwości to znaczy troski o dobro bliźnich) widziane z chrystologicznego punktu widzenia przypomina nam o tym, co Jezus powiedział w Mt 25,40: „Zaprawdę powiadam wam, cokolwiek uczyniliście jednemu z tych najmniejszych moich braci, mnie uczyniliście” (zob. także Mt 25,45, gdzie użyte jest negatywne sformułowanie wyrażające tę samą zasadę).

2. Zawiedziona miłość - kiedy miłość i sprawiedliwość nie idą ze sobą w parze.

Powiązanie miłowania Boga z miłowaniem bliźnich, zwłaszcza w formie sprawiedliwości wobec nich (służenia ich dobru i łagodzenia ich cierpienia) stanowi niezbędne życiowe przełożenie dla wszystkich przykazań, jakie znajdujemy w *Piśmie Świętym*. Innymi słowy, brak powiązania między miłowaniem Boga a czynieniem sprawiedliwości wobec bliźnich (miłowaniem ich) oznacza brak prawdziwej harmonii w naszym życiu w kwestii przestrzegania przykazań Bożych. Przykładem tej zasady jest bogaty młodzieniec (Mt 19,16-22), który rzekomo przestrzegał przykazań, ale nie potrafił okazać miłości ubogim przez podzielenie się z nimi swoim majątkiem i z tego powodu nie poszedł za Jezusem. Innym wyraźnym przykładem w ewangeliach są kapłan i Lewita z przypowieści o dobrym Samarytaninie (Łk 10,30-37), którzy przestrzegali reguł rytualnej czystości związanych ze służbą świątynną, ale zaniedbali miłosierdzie i miłość wobec umierającego nieszczęśnika na drodze z Jerozolimy do Jerycha.

W rozmowie z uczonym w *Prawie* zapisanej w Mt 22,35-40 Jezus podkreślił, że miłowanie Boga i miłowanie bliźniego to dwa „wieszaki”, na których zawieszona jest całe biblijne nauczanie (*Prawo i Prorocy*). Podczas gdy większość współczesnych przekładów Mt 22,40 oddaje greckie słowo *kremánnymi* jako „opiera się” („Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy” [BT]), *Biblia gdańska* tłumaczy bardziej dosłownie, „zawisa” („Na tych dwóch przykazaniach wszystek zakon i prorocy zawisnęli”).

Zastosowanie

W kontekście nierozzerwalnego powiązania między miłowaniem Boga i miłowaniem bliźnich ofiarna miłość Chrystusa objawiona na krzyżu jest podstawą naszego miłowania bliźnich. Z tej perspektywy odpowiedzcie na poniższe pytania i omówcie wasze odpowiedzi:

1. W jaki sposób miłość Boga objawiona na krzyżu jest dla nas wzorem miłowania bliźnich?
2. Jakie ofiary osobiście ponosisz, by miłować bliźnich i czynić sprawiedliwość wobec potrzebujących?
3. Co jako Kościół możemy czynić dla ludzi dotkniętych biedą, uciskiem i wszelkiego rodzaju niesprawiedliwością?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.

www.adwent.pl

dział: Studium biblijne

- **Materiał do „Czasu misji”:**
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00

Zoom: 856 5129 9515

Kod dostępu: Biblia